

Večernik

Leto V. (XII.), šte. 209

Maribor, sredo 16. septembra 1931

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Vaja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Magdalensko predmestje dobi novo osnovno šolo

MESTNA HRANILNICA JE DALA V TA NAMEN MESTU NA RAZPOLAGO 4 MILIJONE DINARJEV.

MARIBOR, 16. sept. Vprašanje zgradbe nove osnovne šole za magdalensko predmestje je že več let na dnevnem redu. Do izvršitve zadevnih že storjenih sklepov pa ni prišlo, ker je obstojal namen, da se obenem z osnovno šolo zgradi tudi nova meščanska šola in bi naj k tozadevnim stroškom prispevale tudi okoliške občine, iz katerih posejajo otroci v tako velikem številu mariborske meščanske šole, da je zgradba nove meščanske šole potrebna predvsem ali pa izključno zaradi okoliških učencev.

Stvar je prišla na nrtvo točko, ker se okoliške občine niso mogle odločiti za prispevanje k zgradbi takšne šole. Da se pa zgradi vsaj prepotrebna nova osnovna šola, je upravni odbor Mestne hranilnice sklenil v svoji seji sinoči ob 17., da dá mestni občini na razpolago potrebna sredstva v iznosu 4 milijonov Din na lastni račun.

Šola bo imela 16 učnih razredov in bo stala na prostoru za sedanjo šolo na Ruški cesti, kateri prostor je že itak določen za novo šolsko zgradbo. Tako je Mestna hranilnica s svojim sklepom pripomogla mestni občini do prepotrebne šole, obenem pa je s tem svojim sklepom tudi razbremenila v veliki meri mariborske davkoplačevalce, ki bi sicer morali sami plačati zgradbo s svojimi davščinami.

Zakon o zaščiti države v Avstriji

MINISTER WINKLER JE SESTAVIL OSNUTEK ZAKONA, KI PREDVIDEVA NAJSTROŽJE KAZNI ZA PROTIDRŽAVNE ČINE.

DUNAJ, 16. sept. Nedeljski dogodki so dali avstrijskemu notranjemu ministru pobudo za osnutek zakona za zaščito države. Napravljene so po vzorcu sličnih zakonov v drugih državah in predvideva najstrožje kazni za nasilne čine, ki bi stremeli po spremembi režima in sistema v avstrijski republiki. Nadalje bo vlada razpustila

vse formacije Heimwehra in drugih ilegalnih organizacij. Prepovedala bo tudi uniformiranje političnih društev. Za naprej bo poverjena skrb za red in mir v državi zvezni vojski, orožništvu in policiji. Aretacije pučistov in njihovih privrženecv se nadaljujejo po vsej državi.

Grajsčak Stürgkh pod ključem

ZARADI PODPIRANJA VODJE HEIMWEHROVSKIH PUČISTOV SE DI V RADGONSKEM ZAPORU.

GRADEC, 16. sept. Lastnik gradu v Obrajni pri Cmureku, grof Berthold Stürgkh, je bil včeraj, zaradi suma, da je podpiral dr. Pfrimerja na pobegu preko avstrijske meje, aretiran. Orožniki so ga odvedli v zapore radgonskega sodišča. Pri zaslišanju je tajil, da bi se bil sestal z dr. Pfrimerjem po puču. Priznal pa je, da sta se v nedeljo zvečer ob 20. pripeljala k njemu urednik Kaibitsch in predstavnik Heimatschutz dr. Pegusch. Vprašala sta ga, če bi bil pripravljen sprejeti dr. Pfrimerja pod streho. Stürgkh trdi, da

jima je odvrnil, da njegov grad za to ni pripraven. Odposlanca sta se nato informirala o možnosti prekoračenja meje in o formalnostih, ki so za to potrebne. Pripomnila sta, da ima dr. Pfrimer vidiran potni list. Stürgkh se je odpeljal z odposlancema v Cmurek, kjer je ostal z njima do polnoči. Od tam se je vrnil v svoj grad. Kaibitsch in dr. Pegusch sta prenočevala v Cmureku in sta se v ponedeljek zjutraj, ko je bil dr. Pfrimer že na varnem, odpeljala nazaj v Gradec. Grof Stürgkh je sin bivšega radgonskega

pomembnih agrarnih proizvodov; treba je javne nabave izročiti izključno domači industriji, treba je prekiniti s sistemom posebnih ugodnosti za tuja finančna podjetja.

Trgovina igra v razvoju narodnega gospodarstva zelo važno vlogo, ker ima nalogo, da izenačuje potrebe konsumentov s potrebami producentov, da ustvarja med njimi zveze, da dviga konsum in tako blagodejno upliva na razvoj potrošnje. Treba je predvsem pospeševati tudi našo zunanjo trgovino, preko zavoda za pospeševanje zunanje trgovine in v tesni zvezi z gospodarskimi, zlasti trgovskimi zbornicami proučevati možnosti plasiranja našega blaga na tujih, še neizkoriščenih tržiščih, zlasti v

Levanti, Egiptu, Severni Afriki itd.; treba je, da pri sklepanju trgovskih pogodb sodelujejo tudi eksperti iz vrst gospodarskih zbornic in organizacij; treba je, da se vlada pri sklepanju o monopoliziranju raznih trgovskih branš ozira tudi na prizadeto trgovino; treba je pospeševati razvoj transportne trgovine potom zgradbe večjega števila javnih skladišč s carinskimi posredovalnicami itd.; treba je stalno delati na izpopolnjevanju strokovne usposobljenosti trgovstva, treba pa je predvsem tudi izenačenja trgovskega prava potom novega trgovskega zakona za celo državo. Konsumne in nabavljalne zadruge ubijajo potom prodajanja nečlanom in na podlagi davčnih ugodnosti, ki jih uživajo, legalno trgovino, ter je treba

glavarja Stürgkha in nečak bivšega avstrijskega min. preds. Stürgkha ter znana prikazen v vrstah Heimwehra.

DUNAJ, 16. sept. Na kongresu avstrijskih industrijalcev je imel dr. Schober govor, v katerem se je med drugim dotaknil tudi heimwehrovskega puča. Imenoval ga je »neoprostljivo epizodo«. Minister Schürff je označil puč za »zločin norca« in je zahteval, da se krivci strogo kaznujejo.

Ugotovitev atentatorja pri Torbagyju

BUDIMPEŠTA, 16. septembra. Policiji se je posrečilo ugotoviti, kdo je atentator na orient-ekspres pri Torbagyju. Napad je izvršil nemški električni mehanik Leipnik, ki je ponovno prekoračil madžarsko mejo. Madžarska policija je vedela o njem, da je komunističen agent in sovjetski emisar, ki prenaša ukaze in organizira komunistično stranko na Madžarskem. Da bi mu lažje prišla na sled, je čakala, da se njegove niti močneje zavozlaajo. Po nalogu iz Moskve je prihajal Leipnik večkrat v Budimpešto, kjer se je sestajal z ondotnimi komunističnimi predstavniki. V noči atentata je prišel preko slovaške meje. Zato so zadnje dni stalno v zvezi policijska ravnateljstva v Budimpešti, Bratislavi in Pragi ter skupno iščejo napadalca. Ugotovljeno je namreč, da je atentator po zločinu pobegnil na slovaško ozemlje češkoslovaške republike.

BUDIMPEŠTA, 16. septembra. Dokončno je ugotovljeno, da je zahteval atentat pri Torbagyju 21 mrtvih in 15 težko ranjenih, od katerih so nekateri naknadno umrli v bolnišnici. Pogreb žrtev bo v četrtek popoldne v Budimpešti. Ulice, po katerih se bo premikal spreved, bodo zavite v črno, na njih bodo gorele vse svetilke.

NA JADRANU VIHAR, V SARAJEVU SNEG.

SUŠAK, 16. sept. Včeraj in predvčeraj je razsajal na gornjem Jadranu močan vihar, ki je od časa do časa pokazal silovitost orkana. Burja je na pravila ogromno škodo po vinogradih in sadovnjakih. Vinogradi so mestoma uničeni, mnogo sadnega drevja je vihar izruval iz zemlje in leži sedaj na tleh. Paroplovba je doslej normalna, o večjih nesrečah zaenkrat ni poročil.

SARAJEVO, 16. sept. Včeraj je sarajevsko prebivalstvo iznenadil izreden prirodni pojav. Ko so ljudje vstali, je bilo Sarajevo v snegu. Nenadna sprememba, ki pa ni dolgo trajala, je napravila škodo v sadovnjakih. Tudi vode so narasle.

onemogočiti njihovo nelojalno konkurenco. Poslovanju tujih trgovskih agentov in potnikov v naši državi bi morale prvo stopne obrtne oblasti posvetiti mnogo več pozornosti.

To so glavne točke resolucije gospodarstvenikov, ki se v nekaj nadaljnjih točkah še bavi z razmerjem med državnimi in privilegiranimi denarnimi zavodi na eni in zasebnimi na drugi strani, s problemi pomorske trgovine, privatne rečne plovbe, trgovine z morskimi ribami, s pospeševanjem sladkovodnega ribarstva itd. Resolucije bodo vsekakor dragocena podlaga za delovanje novega našega parlamenta, ki bo imel prvenstveno nalogo, se baviti z gospodarskimi problemi.

Sklepi gospodarskega kongresa Beogradu

V ponedeljek je bil v Beogradu zaključen kongres gospodarskih zbornic in organizacij. Po izčrpnih referatih o stanju in potrebah celokupnega našega gospodarskega življenja in po obširnih debatah v vseh teh problemih je kongres sprejel obsežne resolucije. Kongres je tudi ugotovil izvoz za dobo od 1. sept. 1931 do konca avgusta 1932. Ta izvoz je ocenjen na 5,666 milijonov Din, za 1,038 milijonov manj nego je bil procenjen izvoz za izvozno sezono 1930-1931, ker je za prilično toliko bil izvoz minole izvozne sezone previsoko procenjen.

Glede stanja posameznih gospodarskih panog v državi pa je kongres v svoji resoluciji ugotovil:

Položaj kmetijstva bistveno upliva na javno in socialno življenje države. V sled svetovne gospodarske krize pa je tudi naše kmetijstvo v težkem položaju in je v tem glavni razlog težke situacije celokupnega našega gospodarstva. Zato morajo merodajni krogi prvenstveno pomagati kmetijstvu, ne da bi pri tem zanemarjali interese ostalih panog gospodarskega življenja.

Stanje izvozne trgovine je kritično, ker so v državah, ki so glavne konsumentke našega izvoza, nastale težke prilike zbog finančnih težav, brezposelnosti, in zlasti, ker se je na svetovnem trgu pojavila ogromna nadprodukcija vseh predmetov. Trgovinske pogodbe ne zagotavljajo prave zaščite, trgovinska politika evropskih držav uvoznice še ni ustajena, carine se še vedno zvišujejo, kar vse ubija naš izvoz: količine izvoza padajo, padajo pa tudi cene za izvoženo blago.

Obrt, ki je po svojem socialnem, ekonomskem, kulturnem in nacionalnem pojmovanju zelo važna, je v veliki krizi. Treba je zakona o podpiranju in pospeševanju domače obrti, treba je voditi carinsko politiko v smislu potreb domačega gospodarstva, treba je čimprej izdati nov obrtni zakon, treba je nižjih, srednjih in višjih obrtnih šol, treba izpopolnitve obrtnopospeševalnih uradov, treba krajevnih obrtno-propagandnih razstav, in zlasti treba čimprej tudi zakona o obveznem zavarovanju obrtnikov za slučaj bolezni in brezposelnosti.

Naša industrija, ki predvsem zmanjšuje s svojim delom uvoz in tako pomaga vzdrževati nacionalno valuto, daje državi obenem tisoče in tisoče najbližjih konsumentov naših agrarnih proizvodov in je tudi sama v veliki meri konsument teh proizvodov. Dasi je v naši izvozni trgovini naša industrija udeležena s 60%, se vendar še vedno uvažajo ogromne količine blaga, ki bi ga mogla izdelati naša domača industrija iz domačih surovin in tako pripomagati k aktivnosti naše trgovske bilance. Mesto tega pa se ji stavi na pot velike težave. Treba je predvsem urediti kreditne priroke, ki otežkočajo konkurenčno sposobnost naše industrije; treba je prenehati z menjavo carinskih postavk in z zaščito mnogih za našo trgovsko bilanco brez-

Gasilska vaja gasilcev del. drž. železnic

V torek 15. tm. se je vršila velika vaja gasilcev delavnice drž. železnic pod vodstvom kapetana g. Kesslerja in g. Alta. Točno ob 15.10 je bilo gasilstvo telefonično obveščeno, da je 500 m oddaljeni koroški kolodvor v ognju. Tri minute po alarmu je dospelo na navidezno pogorišče službeno moštvo pod vodstvom gasilnega mojstra g. Franka. Razvilo je takoj cevjin z malo turbinko začelo brniti poslopje. V kratki dobi dveh minut so že veliki curki vode škropili poslopje. V nadaljnjih 4 minutah je prihitelo ostalo moštvo na pomoč z veliko turbinko pod vodstvom gasilnega mojstra Grošovnika. Lotilo se je dela na drugi strani poslopja. V dveh minutah je velika turbina delovala in metalci so v ogromnih curkih brizgali vodo na streho.

Medtem ko je moštvo gasilo, je prihitel tudi rešilni oddelek na delo. S plinskimi maskami so udrli v notranjost poslopja in prinesli na ramah navidezno onesveženega gasilca, ter ga z umetnim dihanjem obudili k zavesti. Po 20 minutnem delu so gasilci pripravili orodje in se vrnili domov. Vaja je pokazala veliko spretnost delavniških gasilcev, ki čuvajo državno imovino in kruh 2000 družinam. Če ne bi imela delavnica tako dobro izvežbanega gasilnega moštva, bi že zdavnaj bila pogorela, kajti malenkostni požari se dnevno pojavljajo. Dežurno moštvo pa jih v kalu zaduši. Odlično moštvo zasluži vse priznanje. K. V.

Pobegli pučisti

Ostanejo začasno v Mariboru.

Kakor smo včeraj poročali, se je dr. Pfrimer po neuspelem puču v Avstriji zatekel v Maribor. Prišel je v naše mesto z rednim potnim listom in jugosl. vizumom, kar priča, da se je bil pripravil za vse slučaje. Ukrenil pa je tudi vse potrebno za varstvo svoje družine. Že v nedeljo sta prispela pred njim v Maribor njegova dva otroka, sin in hčerka. Nastanila sta se v hotelu »Meran«. V ponedeljek dopoldne se je pripeljal iz Špilja Pfrimerjev sin. Z njim sta prišla tudi dva pučista po imenu Siegfried in Irmhard Prüger. Oba sta bila v oddelku, ki je pri heimwehrovski revoluciji viel okrajnega glavarja v Judenburgu. Trojica se je javila na policijskem komisariatu in prosila dovoljenja, da sme ostati v naši državi. Pfrimer ml. se je izdal za vodjo tiskarne v Judenburgu, kjer so se bili tiskali heimwehrovski manifesti in letaki.

Ko je puč propadel in so se njegovi vodje razbežali na vse strani, so begunci udri čez avstrijsko mejo. Bili so civilno oblečeni, brez orožja in brez prtljage. Dr. Pfrimer, ki je imel s seboj tudi ženo, je prenočil v ponedeljek zvečer v hotelu »Meran«, kjer se je bil vpisal v tujsko knjigo za v Mariboru 27. dec. 1881. rojenega advokata z bivališčem v Judenburgu. Bil je oblečen v zeleno obleko, kakor se nosi navadno na Štajerskem. Bival je v hotelu samo eno noč.

Dr. Pfrimer se je včeraj preselil k svoji sestri na Zrinskih gatah 3. Že 10. tm. (puč je bil 13. tm.) si je preskrbel vizum za Jugoslavijo. Tako ta junak, ki je nekoč v svojih govorih na heimwehrovskih zborovanjih reklamiral Maribor in ga obljubil osvojiti, išče v njem zavetja po svoji operetni revoluciji.

Tudi njegovi sin Walter, ki je star 21 let, in oba druga pučista, črkostavec Jomberg Prugger in monter Siegfried Prugger, ki so tudi — sicer po drugi poti — pobegnili preko meje v Maribor, imajo potne liste, vendar brez vizov.

Po odredbi banske uprave jim je dovoljeno začasno bivanje v Mariboru, vendar so pod stalnim nadzorstvom varstvene oblasti.

Statistika naše trgovine.

Na IX. kongresu gospodarskih zbornic v Beogradu so se ugotovili glede stanja trgovine v naši državi sledeči podatki: sodno protokolariranih trdk je 64.418, neprotokolariranih 81.092, torej skupaj 145.510 trgovskih podjetij. Seveda v teh številkah še niso obsežene morebitne spremembe tekom minolega meseca, so na v glavnem slika številčne moči trgovske stanje.

Mariborski in dnevi drobiž

Volini imeniki v Mariboru

V mariborske volilne imenike je vpisanih topot 9224 volilnih upravičencev. Na prvi okraj odpade 1901, na drugi 1680, na tretji 1049, na četrti 1329, na peti okraj 3265 volilcev.

Med volilnimi upravičenci je približno 2400 državnih uslužbencev, med njimi pa 518 takšnih, ki ne stanujejo direktno v mestu.

Volišča zaenkrat še niso določena, bo jih pa 11. V primeri z zadnjimi volitvami znaša prirastek volilnih upravičencev za predstoječe volitve v Mariboru od 1200 do 1500 oseb.

Smrtna kosa.

V splošni bolnici je umrl sinoči po dolgi bolezni Vladimir Cepuder, župnik v Planini pri Sevnici, star 50 let. Pogreb bo jutri pop.

Hladno vreme.

Od zadnjih sobotnih nalihov se je vreme znatno ohladilo. Sonce se kar noče več pokazati, hlad je občuten zlasti ponoči. Nebo je neprestano prepreženo z oblaki, kakor bi se zopet pripravljalo na dež.

Tujski promet v Mariboru.

V prvi polovici meseca septembra je bilo v Mariboru zglašenih 1115 tujcev, od teh 249 inozemcev. Od inozemcev je bilo 94 oseb iz Dunaja, 33 iz Gradca in 122 iz drugih inozemskih mest.

Prodaja mesa.

V četrtek 17. t. m. se bo od 7. naprej na stojnici za oporečno meso pri mestni klavnici prodalo 600 kg govejega mesa po Din 5.— in sicer po 2 kg na osebo.

Za brezposelne.

Pri borzi dela v Mariboru dobe delo v mestu: 1 šafar, 1 mehanik, 2 strojni pletilji, 1 šteparica gornjih delov čevljev, 1 hotelska sobarica in 2 pletilski vajenki. V okolici in izven Maribora pa je na razpolago več vsakovrstnih služb.

Skrčenje delovnega časa v železniških delavnicah.

Zaradi varčevanja pri državnih izdatkih je železniško ministrstvo odredilo, da se skrajša delovni čas v železniških delavnicah od 8 na 6 ur dnevno. Sorazmerno s tem se znižajo tudi mezde.

Mariborska šolska statistika.

Mariborske osnovne šole obiskuje letos 2190 dečkov in deklic, meščansko šolo pa 942 učencev in učenk. Desni breg Drave ima več šolarjev kakor levi.

Nova avtobusna proga.

Prihodnje dni se otvori nova mestna avtobusna proga Maribor - Št. Ilj. Potnikom bo s tem omogočeno dobiti zvezo z avstrijskim avtobusom, ki vozi v Lj. gono.

Odbor društva jugosl. akademikov.

Na XXIX. rednem obnem zboru Društva jugosl. akademikov v Mariboru, se je konstituiral sledeči odbor: predsednik: Jane Slavko, cand. iur., tajnik I.: Wolf ver Dragovan, tud. ing., tajnik II.: Wolf Vlado, stud. med., tajnik III.: Podlesnik Branko, stud. ing., blagajnik: Štefin Karl, stud. ing., knjižničar: Tribnik Karl, stud. iur., arhivar: Gulin Pavel, stud. med., gospodar: Hrovatin Viktor, cand. phil., revizorja: Špindler Metod, abs. med. in Kopic Rado, cand. med.

Črni kruh.

Baje primanjkuje v zadnjem času črnega kruha, ker se ga v pekarnah premalo napeče. Nekateri gostilničarji so zavoljo tega segli po samopomoči. Začeli so sami peči črn kruh za goste, ki ga zahtevajo na mizo.

Stanje našega čebelarstva.

Na IX. kongresu gospodarskih zbornic v Beogradu, ki se vrši te dni, je referent o čebelarstvu v naši državi poročal, da je v državi danes 650.000 panjev, tako da odpade na vsakih 200 prebivalcev po 1 panj ali 5 na 1000. To je malo. V Švici pride na 1000 prebivalcev 66, v Avstriji 57, na Češkoslovaškem 54 panjev. In vendar je naša država radi svoje klime izredno prikladna za čebelarstvo.

Padeč z zidarskega odra.

Na objektu mariborskega bogoslovja, ki ga zdaj prenavljajo, je padel z visokega zidarskega odra zidar Anton Žel. Pri padcu je obležal v nezavesti. Odpejali so ga v bolnišnico.

Poštarne zadeve v V. okraju.

Poštni urad št. 3 se je preselil iz Frankopaneve ulice na Kralja Petra trg, kar je v vsakem pogledu hvalevredno. Umetnost bi tudi bilo, če bi se poštni nabiralnik, ki sameva na prejšnji pošti, premestil na vogal proti lekarni Albaneže. S tem bi nedvomno bilo ustrezno občinstvu.

Nočni trg v Mariboru.

Letošnja obilna sadna letina in pa slabo vreme tako pritiskata na kmete, da celo zvečer prodajajo sadje na trgu, samo da vnovčijo nekaj denarja. Prodaja se večinoma grozdje, slive in hruške. Pač žalostna slika, kako se mora naš kmet boriti, da speča tisto, kar mu po tolikih skrbih rodi zemlja.

Mariborski gledališki abonma je zelo poceni.

Ako vzamemo vseh 12 dramskih in 8 glasbenih predstav, katere bo prinesel abonma in preračunamo, koliko bi stala povprečno ena predstava, vidimo, da pri dežlo ložni sedeži v abonmanu povprečno na okroglo 7 do 24 dinarjev, parterni na 10—20, balkonski na 6—20, galerijski pa na 3—9.

Cecilijino društvo za stolno župnijo obhaja letos jeseni 25letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo priredilo dne 18. nov. v stolnici cerkven koncert, pri katerem bo izvajalo Rossinijev »Stabat mater«. Druga društva so naprošena, da se na to prireditvev ozirajo.

Halo! Halo!
Brzoiav!
Ljubljanska akrobatska trojica

je tukaj. — Predstave se vršijo vsaki dan od 16. do 21. sept. ob 20.(8.) uri zvečer v Tattenbachovi ulici. 2700

Beograjska cesta

je bila v zadnjem deževju podobna blatnemu jezeru. Ker stanuje v tej ulici mnogo uradnikov, nameščenecv in družin z otroki, jim je zelo sitno, da se v slabem vremenu že pri prvih korakih iz hiše oblatijo. Vsaj naprava hodnika bi bila tukaj nujno potrebna in zelo na mestu. Ponoči vlada v tem predelu vrhu vsega še egiptovska tema.

Ljudska knjižnica v zimsko sezono.

Koncem meseca avgusta je obisk Ljudske knjižnice v Narodnem domu napram juliju znatno narasel. Samo novih članov je pristopilo avgusta 20, a obiskalo je knjižnico članstvo v 650 slučajih ter si izposodilo skupno 1458 knjig. Zadnji čas je opaziti večje povpraševanje tudi po tujeziki literaturi, zlasti francoski in angleški. Končno narašča zadovoljivo čitanje srbohrvatskih knjig, katerih ima Ljudska knjižnica posebno veliko izbiro. Vsak teden pa dobi Ljudska knjižnica vsaj par izvodov najnovejših romanov iz jugoslovanske in nemške literature, predvsem nemških prevodov drugih svetovnih literatur. Po teh novostih čitatelji najraje segajo. — Knjižnica se nahaja v pritličju Narodnega doma, posluje 4krat na teden in je vsakomur dostopna, ki se primerno legitimira. Vstopnina znaša samo Din 5.—, izposojnina po 1 do 3. — Din od knjige. — Ljudska knjižnica rada kupuje tudi antikvarno dobro ohranjene knjige in je nasloviti ponudbe pisмено na Ljudsko knjižnico v Narodnem domu, ali pa ustmeno ob uradnih urah.

Pretepti.

V ponedeljek zvečer je dobil 21letni na Pobrežju stanujoči Leopold Stopar pri tepežu v neki pobreški gostilni težke udarce s kozarcem in stolom po glavi. Prepeljali so ga v bolnišnico. Isti večer je udaril hlapec Zmager neko 46letno viničarko baje v šali s tako silo po glavi, da so jo morali oddati v bolnišnico.

Pri delu v gramoznici

na Koroški cesti je zmečkalo kolo težkega voza nozo 34letnemu Filipu Fuchsu. Rešilni voz ga je odpeljal v bolnišnico.

Tatvine poljskih pridelkov na Teznu in Pobrežju.

Posestniki občin Tezno, Pobrežje in Studenci se pritožujejo, da že delj časa opazajo tatvine poljskih pridelkov na svojih njivah. Tatvine se vršijo večinoma ponoči.

Dermatolog primarji dr. Hugon Robič zopet redno ordinira.

Sv. Rupert v Sl. gor.

V nedeljo 13. tm. se je vršil pri nas ustanovni občni zbor strelske družine. Posetili so nas delegati iz Maribora ter starosta mariborske sokolske župe brat dr. M. Gorišek. Občni zbor je otvoril brat Sreč. Škerjanc, starosta tuk. sokol. čete. V lepih besedah je g. Mohor, oblastni tajnik strel. družine, obrazložil občinstvu pomen in cilj strel. družin. Brat dr. Gorišek je v vzvišenih besedah navduševal strelce ter posebno povdarjal, da se naj strelske družine čim tesneje oklenejo Sokola — kajti eni kot drugi imajo v očeh le blagor domovine. Po občnem zboru se je vršila veselica. — Zdravo! —

V smeri ujedinjenja!

Iz Sarajeva javljajo, da sta odbora velikih prosvetnih centralnih organizacij srbsko-muslimanskega »Gajreta« in srbskega kulturnega društva »Prosveta« sklenila čim tesneje sodelovanje obeh nacionalnih društev. Uprava »Gajreta« je že tudi izvolila poseben odbor v svrhu realiziranja sodelovanja ter o tem obvestila upravo »Prosvete« s prošnjo, da tudi s svoje strani določi tak odbor. Oba odbora bosta tvorila eksekutivno obo organizacijo, ki bo imela nalogo, da izde la načrt za skupno delo med narodom v cilju širjenja skupne nacionalne ideologije in skupnih ciljev. »Prosveta« bo te dni imenovala svoj odbor. Obstaja nada da bo v kratkem prišlo tudi do formalne fuzije obeh velikih organizacij, s čimer bi bile nacionalne sile v Bosni in Hercegovini na polju kulturnega dela ujedinjene. —

Danes Sredo
Veliki kabaretni večer
Velika kavarna

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

V torek so se odigrale na Bledu prekinjene šahovske partije iz prejšnjih kol. Flohr je proti Spielmannu zelo dobro igral in porazil nasprotnika.

Bogoljubov in Niemcovič sta se dolgo ruvala. Izgubil je Bogoljubov po 65. potezi.

Pirc se je vdal Bogoljubovu v 51. potezi brez boja.

Vidmar in Kashdan sta remizirala po 86 potezah.

Tartakower in Aljehin sta takisto remizirala. Njuna partija se je zelo zavlekla in je kar ni hotelo biti konec. Šele ko sta nasprotnika na šahovnici spoznala da ne moreta nikamor več, sta se zedrnala na remis.

Tudi igra Vidmar-Bogoljubov se je končala remis.

Stanje po 17. kolu: Aljehin 14, Kashdan 10 in pol, Bogoljubov 9 in pol, Niemcovič, Vidmar vsak 9, Flohr, Spielmann 8 in pol, Kostić, Maroczy, Stoltz vsak 8, Astaloš 7 in pol, Colle, Tartakower 6 in pol, Pirc 5 in pol.

V 18. kolu se bodo odigrale naslednje partije: Spielmann-Tartakower, Stoltz-Astaloš, Kostić-Vidmar, Aljehin-Colle, Maroczy-Niemcovič, Kashdan-Pirc, Bogoljubov-Flohr.

Te igre pa se bodo igrale v sredo dopoldne. Popoldne ob 16. se odpeljejo moštvi z avtobusom v Ljubljano, kjer se bo v četrtek igralo 1. kolo. V tem kolu bodo na vrsti pari: Bogoljubov-Spielmann, Flohr-Kashdan, Pirc-Maroczy, Niemcovič-Aljehin, Colle-Kostić, Vidmar-Stoltz in Astaloš-Tartakower.

bled, 16. septembra. Danes se je začelo 18. kolo. Spielmann, ki igra proti Tartakowerju, ga bo najbrže porazil. Stoltz in Astaloš sta v približno enaki poziciji, Kostić bo najbrže izgubil proti Vidmarju. Aljehin je v igri proti Colleju v prednosti. Igra Niemcovič-Maroczy še ni jasna, Bogoljubov je premagal Flohra v 18 potezi.

Občni zbor Splošne zveze obrtnih zadrug

Zadnje nedeljo so se zbrali zastopniki 54 obrtnih zadrug iz bivše mariborske oblasti v ljubljanskem Sokolskem domu, da razpravljajo o poročilih zveznega vodstva za prešlo poslovno leto in sklepajo o smernicah za bodoče delo Zveze. Za ta občni zbor je vladalo med obrtništvom že del časa veliko zanimanje posebno zaradi tega, ker so v razpravi bile tudi točke o najaktualnejših obrtniških zadevah: referat o zadnjem osnutku novega obrtnega zakona, vprašanje skupnih ali ločenih zbornic in organizacija obrtniškega kredita. 111 delegatov se je izkazalo z legitimacijami, a izven zadrugnih delegatov so prisostvovali zborovanju: častni predsednik Rebec Ivan, za bansko upravo obrtno-zadružni inšpektor Založnik, za stroško načelstvo dr. Mlinar, za Zbornico TOI dr. Pretnar, dr. Koce, Hohnjec Miloš, Litop Štefan in Rebec Josip, za podružnico Zanatske banke Zdravec, za Zvezo obrtnih društev dravske banovine Holobar, Lečnik in Zabkar, za Zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani Pičman, za Zvezo gostilničarskih zadrug Berlič in Peteln ter zastopniki časopisa. Svojo odsotnost sta opravičila ministar Pucelj in vseučiliški profesor Dolenc. Po pristržnem pozdravu predsednika Bureša je zbor med živahnim pritrdjevanjem odobril udanostno brzojavko Nj. V. kralju.

Iz delovnega poročila je razvidno, da Zveza šteje 57 članic z okroglo 6300 zadrugnikov. Načelstvo se je posebno živahno udeleževalo v davčnih zadevah, v akciji za pospešitev obrtniškega kredita, pri razpravah o novem obrtnem zakonu, pri reformi delavskega bolniškega in nezgodnega zavarovanja, uvažanju mojsterskega starostnega zavarovanja, pobujanju šušmarstva, prirejanju vajeniških izobraževalnih ter mojsterskih in pomočniških učnih tečajev, je sodelovalo v predstavništvu gospodarskih organizacij v Mariboru in višjem obrtnem svetu v Ljubljani, se udeležilo mnogih gospodarskih sestankov in kongresov v Mariboru, Celju, Ljubljani in Beogradu, izvršilo več intervencij pri banski upravi, Zbornici TOI in v ministrstvih, posebno v zadevah obrtnega pospeševanja obrtnega zakona, eksistenčne in minina ter pritožb mesarske, pekarske in čevljarke stroke. Zveza se je potrudila, da dobi Maribor državno obrtno šolo, prostore za skupno zadržno tajništvo, da se utrdi in podpre državni urad za pospeševanje obrta in zadržno nadzornišstvo za bivšo mariborsko oblast in se v Mariboru ustanovi poslovalnica zborničnega obrtno-pospeševalnega zavoda. Vključ temu mnogostranskemu delovanju je Zveza ne le izhajala z dohodki Din 17.772,36, marveč je svoje premoženje celo povečala za Din 3500.—, kar je možno le ob največji požrtvovalnosti vodilnih funkcionarjev.

Določitev kraja prihodnjega glavnega zborovanja se je prepustila zveznemu odboru.

Obrtno-zadružni inšpektor Založnik je podal izčrpen referat o dosedanjih osnutkih novega obrtnega zakona. Primerjal je zadnje 3 osnutke in ugotovil, da je izmed vseh dosedanjih, zadnji osnutek najboljši in najsprejemljivejši. Ta osnutek, ki je bil že pred zakonodajnim svetom, se je iz neznanih razlogov še pred sklepajem odtegnil ter bodomo nevarno prišel v prihodnji skupščini v razpravo. V zadnji osnutki je sprejetih več načelnih določb, ki jih je predlagala deloma mariborska Zveza neposredno, deloma skupno z enako ljubljansko zvezo potom Zbornice TOI, vendar pa obsega še nekaj takih predpisov, ki v sedanjem stadiju obrtniškega razvoja ne morejo biti nikomur v korist, lahko pa prinašajo škodo in nevoljo. Referentove spreminjavalne predloge si je po pojasnitvi zborničnega obrtnega referenta dr. Pretnarja, ki je sam sodeloval pri tozadevnih odločitvah posvetovanjih, ob soglasnem in živahnem pritrdjevanju občni zbor prisvojil s pristavkom, da Zveza skuša izdati novega obrtnega zakona s primerno intervencijo čimbolj pospešiti.

Ob napeti pozornosti je nato isti referent prečital izčrpen poročilo o vprašanju skupnih ali ločenih zbornic. Z ozirom na spor, ki v tem vprašanju razdvaja obrtništvu v Ljubljani, je predsednik Bureš objavil sklep Zveznega odbora, da govorijo k temu vprašanju izključno obrtniški delegati iz področja zbornice Zveze. Poročevalec je uvodoma omenil stališče obrtniškega mariborske oblasti napram ljubljanski zbornici, podal objektivno sliko nalog stanovskih zbornic, ki izvirajo iz njihovega zgodovinskega razvoja in njihove

hove pozicije v razmerju do stanovskih organizacij na eni in do državne uprave na drugi strani, primerjal položaj in delovanje edine jugoslovanske obrtne zbornice v Beogradu ter najvzornejše skupne trgovsko-obrtne in industrijske zbornice v Ljubljani s posebnim ozirom na delokrog obrtnega odseka v tej zbornici, nastikal organizacijo enakih zbornic v drugih državah našega kontinenta in kritično premočil razloge, ki jih navedajo zagovorniki ločenih zbornic za svojo tezo, ter je izjavil zaključek, da je za obrtništvu najbolje, če ne ruši svojih skupnih zbornic, pač pa zahteva za vse skupne zbornice razdelitev na odseke, kakor je izvršena v ljubljanski zbornici, in najširšo avtonomijo za posamezne odseke. Zborovalci so predavanju sledili z največjo pozornostjo in nagradili referentova izvajanja z dolgotrajnim odobravanjem. Po daljši debati, v katero so posegli mnogi delegati in se je posebno temeljito in strokovnjaško bavil s tem vprašanjem zvezni podpredsednik Zdravec, se je zbor soglasno izrekel za sistem skupnih zbornic. Za ločene zbornice je sicer glasovalo 7 delegatov, a so to glasovanje utemeljili s tem, da imajo tako naročilo od svojih zadrug, katere so sklepale brez potrebnih informacij.

Zvezni podpredsednik Zdravec je podal lep referat o obrtniških kreditih in razmerah in stvil umestne predloge za organiziranje kreditnih institucij. Občni zbor je sklenil zahtevo, da Zanatska banka prilagodi ljubljansko podružnico posebnim gospodarskim in kreditnim prilikam dravske banovine.

Končno je občni zbor razpravljal o predlogu častnega predsednika Rebeke Ivana radi prirejanja strokovnih sestankov in predloga zastopnika celjskih zadrug Holobarja radi reform v konzorciju »Obrtnega Vestnika« in naročil zveznemu odboru, da vzame oba predloga takoj v resen študij.

Ob najboljšem razpoloženju, ki ga je vzbudil predvsem složni sklep glede zborničnega vprašanja, je predsednik Bureš zaključil lepo uspelo zborovanje, ki je trajalo od 9. do pol 14. ure.

Odločen nastop proti bolgarskim komunistom

V bolgarskem sobranju sta dva komunistična poslanca vložila interpelacijo radi »nasilstev redarstva nad komunističnimi skupščinami«. Minister Mušanov je na to odgovoril zelo ostro. Povdaril je, da je nezavisna delavska stranka samo nadaljevanje razpuščene in zabranjene komunistične stranke in da dobiva vse direktive za svoje delo iz Moskve. Razredne borbe so v Bolgariji odveč, ker se bolgarska vlada bolj briga za delavce nego za druge stanovce. Še nedavno je sobranje izglasovalo 10 milijonov levov za delavce. Delavska stranka bi v interesu delavcev ne smela vlade v tem delu ovirati. Komunistična zborovanja zabranjuje, da ne bodo trpele nedolžne žene in otroci, ker se kolovodje vedno skrijejo. Vmešavanje nezavisne delavske stranke v stavke je položaj delavcev poslabšalo. To trde tudi socialisti. Komunističnih zborovanj ne moremo dovoliti tudi zato, ker se na njih izdaje parola: Živela sovjetska Bolgarija! S svojimi 14.000 organiziranimi člani ne more nezavisna delavska stranka Bolgariji vsiliti sovjetov. Vsi smo složni proti Vam! Tudi vojni ministar Kisiev je v svoji izjavi povdaril, da je bolgarska vojska pozvana, ščititi državo pred zunanjimi in notranjimi sovražniki. Bolgar ljubi svoj narod, ker je bolgarski. Drugače pa je bilo v Rusiji, kjer so bile anacionalne vrste kompletirane s Kitajci, Baškini in drugimi tuji elementi. Ko se zastopnika nezavisne delavske stranke z odgovorom nista zadovoljila, je zaklical minister Mušanov: »Se enkrat dam pravico, da bodo proti vašemu brezumju nastopile vse združene sile države!«

Porast muslimanskega prebivalstva v Jugoslaviji

Glasom najnovejše muslimanske statistike je bilo koncem l. 1930 v naši državi 738.997 muslimanov, dočim jih je bilo koncem jan. 1921 šele 588.247. Narasli so torej tekom 9 let za 150.750 prebivalcev ali za več ko 25%.

Razglas davčne uprave v Mariboru

V smislu člena 131. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 se naznanja, da je za vse območje davčne uprave v Mariboru razpred za rentnino za davčno leto 1931 gotov, ter razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med uradnimi urami v času od 21. do včevši 28. septembra 1931 pri davčni upravi v Mariboru, soba št. 1 a. Davčni zavezanci se opozarjajo, da se o ugotovljeni davčni osnovi in odmerjenem davku v smislu čl. 130 citiranega zakona potom plačilnih nalogov posebej obveste. Proti višini davčne osnove in odmerjenega davka se davčni zavezanec lahko pritoži v 30 dneh po prejemu plačilnega naloga. Pritožbe podlegajo kolkovini 20 Din.

Mariborski strelci v Beogradu

V nedeljo, dne 13. tm. se je končala XX. drž. strelška tekma v Beogradu. Tekmovalo je približno 400 strelcev iz vseh pokrajin naše države. Iz Slovenije se je udeležilo tekmovalnega streljanja 30 strelcev, mariborska in ljubljanska ekipa. Mariborska ekipa je bila sestavljena iz sledečih strelcev: profesor Pero Cestnik, Slavko Reja, Dušan Hinič, Tone Majer in Robert Vukmanič. Ljubljanska ekipa je bila sestavljena sledeče: Veleindustrialec Hainhar, polkovnik Ljuba Novaković, Josip Kostanjevec, Bulc in Hrovatin. Na meddržinski tarči, na kateri je tekmovalo 10 najboljših družin Jugoslavije, si je priborila ekipa Maribor zopet tretje mesto, ekipa Ljubljana pa šesto mesto. Na splošni tarči, kjer je tekmovalo okoli 400 strelcev in bilo razpisanih 60 nagrad, so bili nagrajeni vsi mariborski strelci. Drugo mesto je zavzel na tej tarči profesor Pero Cestnik, 13. mesto Dušan Hinič, 15. mesto Robert Vukmanič, 26. mesto Anton Majer. Od ljubljanskih strelcev so na tej tarči zavzeli Ivan Kostanjevec 30. mesto, polkovnik Ljuba Novaković 46. mesto, Hrovatin I. 50. mesto.

Na zmagalni tarči je zavzel profesor Pero Cestnik, 10. mesto, Robert Vukmanič 15. mesto, za Ljubljano polkovnik Ljuba Novaković 25. mesto, na tarči Beograd, kjer se je moralo oddati v eni minuti 10 strelcev, je zavzel polkovnik Novaković iz Ljubljane 8. mesto. Na tarči Zagreb je zavzel profesor Pero Cestnik 4. mesto. Tudi na tarči Princip, Beograd, Avala, Maribor in Novi Sad so dosegli naši strelci lepe uspehe. Mariborski, kakor tudi ljubljanski strelci so se držali do zadnjega prav dobro. Na banketu, ki se je vršil v nedeljo, je pri pozdravnem govoru g. polk. Ljuba Novaković sprožil željo, da bi se vršila prihodnja drž. strelška tekma v Ljubljani ter da bi tudi pod ponosnim Triglavom odjeknile naše puške. Predlog je bil z veseljem vzet na znanje ter tudi sklenjeno, da se bo vršilo prihodnje leto drž. nagradno streljanje v Ljubljani. Naslov prvaka z vojaško puško za leto 1931. si je priboril že tretjkrat sodni polkovnik Milan Miličević, s 470 od dosegljivih 500 točk. Želimo našim strelcem še nadaljnjih uspehov in jim ob tej priliki čestitamo!

Uspehi češkoslovaških letal v Jugoslaviji

V nedeljo, pri letalskih tekmah povodom proslave rojstnega dne prestolonaslednika Petra, so tekmovali za nagrado šefa jugoslovanske zrakoplovbe, generala Nedića, tudi Avia-aparati, lovska letala češkoslovaške produkcije, z jugoslovanskimi piloti na krovu. Dobili so prvo in drugo nagrado v kategoriji lovskih letal.

Sneg v francoskih Alpah

Kakor javljajo iz Pariza, je zapadel v francoskih Alpah v zadnjih dneh sneg in pokrnil v višini 1500 m vrhove s 30 cm debelo bele odejo.

Nesreča na lovu

Iz Budimpešte poročajo: Baronu Francu Rudniškemu se je pripetila na lovu težka nesreča. Plemenitaš je vzel s seboj na lovski pohod tudi svojega 14letnega sina. Na neki nepojasnen način pa se je dečekova flobertovka predčasno sprožila in težko ranila očeta. Barona so prenesli v bolnišnico, kjer so ga operirali, sin pa je dobil živčni šok.

Sport

Občni zbor Mariborskega zimskosportnega podsaveza

bo dne 17. oktobra ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel«. Do občnega zbora naj člani zadostijo svojim oveznostim napram podsavezu odn. savezu. Istočasno naj poravnajo klubi članarino za zimsko sezono 1931-32 v znesku 100 Din. Samostojni predlogi za občni zbor se morajo dostaviti upravnemu odboru vsaj 8 dni pred občnim zborom.

Medklubski odbor LNP, službeno

V nedeljo dne 20. t. m. se vrše sledeče tekme: dopoldne ob 10. na igrišču SK Rapida: prvenstvena tekma SK Svoboda - ISSK Maribor rezerva; popoldne na igrišču ISSK Maribor ob 14. prijateljska tekma SK Železničar rez. - SK Rapid rez. in ob 16. prvenstvena tekma SK Mirja (Ljubljana) - SK Železničar.

Službujoči odborniki: dopoldne gosp. Lorber, popoldne gg. dr. Planinšek, Fišer in Marusig.

Nadalje se vrši v Murski Soboti ob 16. prvenstvena tekma SK Mura - SK Rapid I. Službujoči odbornik g. Kemény. — Tajnik.

Drobne sportne vesti

V petek dne 18. t. m. se prične v Zagrebu lahkoatletsko tekmovalje za prvenstvo države. To tekmovalje je obenem tudi izborna za sestavo moštva, ki bo odšlo koncem meseca v Atene na balkansko olimpijado.

Najboljša jugoslovenska nogometaša Hitrec in Živković odhajata v Švico, kjer bosta nastopala v enem klubu.

Te dni se je vršil na Dunaju mednarodni lahkoatletski miting, katerega se je udeležila tudi Slovenka Tratnikova (Ilirija). Dosegla je v skoku v višino 1,35 m in 2. mesto za Lorenzovo (Leoben), ki je skočila 1,43 m. Pri drugem nastopu je zmagala Tratnikova s 1,40 pred Pacherbergerjevo (WAF). Tratnikova je tudi nastopila v kombinirani stafeti 4x100, ki je zmagala s 53 sek.

Koturaški savez kraljevine Jugoslavije razpisuje za nedeljo, dne 27. septembra kolesarsko dirko za »Gorsko prvenstvo Triglavskega pododbora 1931.« Prijave sprejema tehnični referent Triglav pododbora do 25. tm.

V nedeljo dne 20. tm. se tekmovalje za državno nogometno prvenstvo nadaljuje in sicer igrajo: v Beogradu BSK - Hajduk, v Sarajevu SSK - Gradanski in v Zagrebu Concordia - Mačva.

Rekorder v smoli in sreči

je Američan mister Billy Love, ki je nedavno v Čikagi duševno popolnoma svež, pač pa z že dvaintridesetih zlomljenim četrtnim rebrom in drugimi poškodbami »praznoval« svojo stoto prometno nezgodo. Billy Love je znan po svoji smoli, saj je s svojimi nezgodami že skoraj uničil dve ameriški zavarovalnici in nima nobene kosti več v telesu, ki bi že ne bila zlomljena. Viskard pa je kakor po čudežu ostal živ. V sedmih vlakih, ki so skočili s tira, je doslej sedel Billy Love, a viskard je odnesel le lahke rane. Nekoč, ko je pri neki katastrofi bilo 80 mrtvih in skoro 200 ranjencev, je Billy na srečo zamudil vlak, ker je šel na pivo. Šestnajstkrat je bil udeležen pri težkih avtomobilskih katastrofah, pri katerih so bila vozila popolnoma razbita, skoro vsi potniki mrtvi, le Billy Love je ostal živ. Pred 20 leti je neki vlak strmo glavil z mostu, ki se je zrušil, v prepad. Kdo se je vozil v njem? Seveda Billy! Bil je ravno pri toaleti. Pozabili pa je zapahnuti vrata. Vrglo ga je skozi vrata na hodnik, od tam se je skotalil v zvezne žaluzije dveh vagonov in zletel od tam na prosto. Odnesele je le neznatne poškodbe. Zavarovalnice so mu že leta sem skoro neprestano plačevale nezgodne rente in odškodnine. Sedaj ga ne sprejme nobena zavarovalnica več. On pa je v kljub temu dobre volje, prepričan, da bo pri vsej smoli vendarle še tudi zanj prejel imel srečo in povsod odnesel — če ne zdravo — pa vsaj živo kožo. Jubilej njegovega 100-tega slučaja nezgode so slavili na prav ameriški način, njegova slika je bila v mnogih listih. Seveda pa tudi celo Amerika nervozno čaka na njegov novi nezgodni slučaj. Billy, ki je danes že blizu 60 let star, ne dobi nobenega šoferja več in mora sam voziti.

Dr. O. Hannig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

V tisti gostilni se v tedanjih časih ni mudilo dosti poštenih ljudi, tudi iz trga je le malo kdo prišel. Govorilo se je na tihem, da se v tej hiši mudijo tihotapci. Tu in tam je prišel sicer tudi kak trgovec, ki je nakupoval živino ter tam prenočil. Baje se je tudi dosti kvartalo, saj so videli v zadnji sobi, če tudi so bila okna gosto zastrta, da je še gorela luč pozno v noč.

A kljub temu gostilna ni dosti napredovala; bilo je preveč prokletstva na denarju, ki ga je pridobil stari Cestnik in tako je ostalo tudi poslopje kakor je bilo prej.

Po smrti starih Cestnikov je prevzel posestvo ter gostilno Konrad Cestnik, ki je bil prej nekaj časa v Nemškem Gradcu. Kaj je tam počenjal, nikdo ni prav zvedel, baje je barantal z različnim utihotapljenim blagom.

Vodil je gostilno dalje kakor njegovi stariši in tudi gostje so bili tisti kakor prej. Dosti čez je bilo med sosedi, kajti ob pondelkih so še navadno tam posedovali pijanci, na polju pa je zaostajalo delo.

Različni ljudje so zahajali tja, govorilo se je marsikaj, kaj se vse tam počenja, toda kaj gotovega nikdo ni vedel.

Ko pa je Konrad Cestnik še kot samec dal naenkrat podreti staro hišo ter gospodarsko poslopje in namesto tega postaviti novo poslopje ter ga celo kriti z opeko, so pač občani majali z glavami, odkod bi bil vzel Cestnik denar, ker je plačal vse delavce in blago točno.

Govorilo se je to in ono, ugibalo sem in tja, pravega pa nikdo ni uganil.

Cestnik pa je tudi poskrbel za to, da je utihnilo v kratkem vsako sumljivo namigavanje. Če mu je kak pijanček, ki je bil dobro zapisan s krdo za dvermi povedal, da se je ta in oni zagonečno izrazil o tem, kako je prišel Cestnik do premoženja, je takoj tožil takega obrekovalca in ker obtoženi nazadnje le nič ni mogel kaj gotovega dokazati, je bil obsojen in to še zelo strogo.

In tako je nazadnje vsak rajši molčal, ter si mislil svoje, ko je šel mimo Cestnikove hiše.

Le-ta pa si je lepo uredil svoj hram, tako, da o prejšnjih neprijaznih prostorih ni bilo nobenega sledu.

Ko se je pa nazadnje še oženil s pridno Margareto iz sosedne župnije, ki je pripeljala seboj lepo hišno opravilo, je bil Cestnik na konju.

Pri tržanih v Humu se je znal prikupiti s sladkim govorjenjem, pri čemer se je vedno posluževal le nemščine. In to je ugajalo tržanom.

»Takega človeka moramo podpirati,« so rekli modri možje iz trga, če so sedeli zvečer pred večerjo v Sremčevi gostilni pri vrču piva.

»Gotovo, gotovo,« je povdarjal trgovec Planinšek, ki je bil sicer po rodu Slovenec, a je vedno naglašal, da je pristen Nemec, ker je pisano v krstni knjigi rodbinsko ime s Puaninschegg.

»Glejte, jaz sem tudi le zaraditega prišel naprej, ker sem se že z mladega naučil nemško, kaj ne gospa Sremčin.«

Imel je navado, da je pridjal k vsakemu rodbinske mu imenu, ki je bil itak slovenski, končnico -in.

Cestnik pa je znal izkoristiti razpoloženje tržanov za svoje namene. Povdarjal je, da ga sosede le zaradi tega gledajo po strani, ker zna nemški in pride večkrat v dotiko s tržani, zato se tudi ogibalo njegove gostilne. Prišel bo še na nič, če ga ne bodo podpirali.

In to je vleklo. Začeli so zahajati k niemu, najprej trgovec Planinšek, nato drugi tržani, uradniki in če je prišel kak tujec, peljali so ga k Cestniku, češ, tam je prijetno sedeti na prostem v čistem zraku, da leč proč od trga, kjer je med zidovjem vročina in se kadi prah, če ženejo živino skozi trg na pašo.

Tako je postala Cestnikova gostilna znana in dobro obiskana.

Ko pa je prišel čas volitev, so seve tudi tržani pri- skočili Cestniku na pomoč.

Planinšek in njegovi pristaši, med njimi tudi uradniki prihajali so v Cestnikovo gostilno pogostoma. Kdor je bil iz sosesčine tam in bil volilec, je dobil piti; spočetka je bilo teh gostov le malo, a kmalu se je zve- delo, da se dobi plača zastoj. In kakor priletijo čebe- le, ki zavohajo pri medarju strd, tako so tudi prihajali v vedno večjem številu takšni, ki so bili vedno žejni, volilci in tudi nevolilci, ter pili na račun tržanov.

Trgovec Planinšek je seve te prike vedno porabil, da je delal razpoloženje za Cestnika ter ga priporočal kot najbolj sposobnega moža za bodočega župana obče- ne Struga.

»Seve, seve, gospod Planinšek, kdo bo pa drugi župan kakor Cestnik,« tako so govorili pivci vse prek, »on je mož, ki se zna postaviti, tudi pri gosposki bo za-

legla njegova beseda, saj zna nemško povedati.«

»Vidite, tako je prav,« se razvname Planinšek. »Te- ga moža moramo imeti, ne pa takega, ki bere tiste kranjske časnike, o nemščini se mu pa še niti sanja ne.«

In zopet je priromalo več bokalov vina na mizo, da je bila že vsa mokra in so se morali presesti k dru- gi, da je Rozika prvo pobrisala.

Kar je bilo dobrih gospodarjev v občini Strugi, so smatrali takoj po smrti prvega župana kot samo ob sebi razumevno, da ne bo nikdo drugi župan kakor Mihael Dolnik. Niti mislili niso na to, da bi ga še pose- bej prosili, da se naj potegne za to mesto, zato so bili popolnoma mirni ter čakali z veseljem dneva, ko po- vejo, kdo naj bo župan.

Seve so tudi Dolnikovi privrženci zvedeli, kaj se je godilo v zadnjih časih v Cestnikovi gostilni in kako skuša ta dobiti volilce za se.

Smejali so se, češ, kaj bodo ti pijančki zoper nas, saj jih je le peščica, mi jih popljemo na žlici vode, če bi prišlo do pravega.

»Nikar se ne zanašamo preveč na našo moč, meni resno Oblak Matej, ki je presojeval vsako stvar bolj s slabe kakor dobre strani. »Ti krti rijejo na tihem in temnem, le glejte, da nam ne naseje zlodej preveč ljud- ke med dobro setev.«

»Nikar ne glej tako črno,« meni Mlinar Frane, ki rahlo pokašlja ter pravi dalje:

»Glej, kdo pa so ti, ki bodo volili Cestnika; nekaj zadolženih kočarjev, ki so odvisni od Cestnikove mi- losti, da jih ne napodi izpod strehe, in teh ni dosti; po- glej pa na naš! Kdo stoji za Dolnikom? Menda vsi, ki še mislimo pametno ter vemo, kam bo privedlo tako županstvo, kakor ga hočejo imeti ti ljudje.«

»Mogoče imaš prav,« meni Oblak, ter potegne krepko iz pipe, »zanesti se le ni, denar je že marsikate- rega zmotil, pa še lahko tega in onega naših volilcev preslepi.«

»No, če je tako,« poseže vmes Potočnik Tomaž, »pa se zberimo prihodnjo nedeljo v Severjevi gostilni, bomo vsaj videli, kdo je z nami in kdo je proti nam.«

»Meni je prav,« pritrdi Mlinar, »gremo k Dolniku in povejmo mu naš namen, on mora z nami in vprito vseh razložiti, kaj zasledujemo mi, bodo morali tudi Cestnikovi pristaši s pravo barvo na dan.«

In ti trije možje so si segli v roke ter odšli nedaleč uro k Dolniku, da mu razodenejo storjeni sklep.

Rabljeni avto in moto gumi plašče
kupi v vsaki količini mehanika de-
lavca Justin Gustinčič. Tattenbacho-
va ul. 14. 1566

Dve spalnici
iz mehkega in trdega lesa, svetlo ples-
kane, moderno in okusno izdelane, ma-
drace, posteljne vloge in otomane, vse
novo, poceni na prodaj, Vojašniški trg
1, delavnica. 2706

Majhna trgovina z mešanim blagom
se takoj s celim inventarjem proda.
Naslov v upravi lista. 2711

Iščem kuharico
srednjih let. Predpogoj varčnost. Na-
slov v upravi lista. 2690

Šolske torbice,
aktovke, nahrbtnike, ga-
maše, kovčke, itd. v naj-
večji izbiri in zmernih
cenah nudi Ivan Kravos,
Aleksandrova 13. 2370

Telovadne
in druge čevlje

za šolo, jesen in zimo nudi najugodnejše
trgovina s konfekcijo

JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2

Starši!

Kratek klavir
poceni na prodaj Din 3.000.—. Einspi-
lerjeva ul. 26. 2708

Trgovskega valenca
s primerno šolsko izobrazbo sprejme
Jakob Lah, Glavni trg 2. 2682

Veliko izbiri
vsakovrstnih pletenin, oblek, jopic,
vest, puloverjev itd. po zelo znižani
ceni priporoča pletarna Vezjak, Mar-
bor, Vetrinjska ulica 17. Naročila po
meri, kakor vsa popravila se izvršijo
točno in ceneno. 2491

Samostojno pomočnico
sprejme za stalno atelje za perilo Rup-
nik, Slovenska ul. 20. 2709

Sobo in črkoslikanje,
vedno najnovejši vzorci na razpolago
izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno
»Astoria«. X

Ovčjo volno,
čisto, krtačeno po Din 17.—, 22.—,
35.— kg, žimo, morsko travo kupite
načeneje pri tyrdki B. Jagodič, Vo-
jašniški trg 1. 2707

Dijake
sprejemem na stanovanje in hrano v
banovinski hiši. Naslov v upravi lista.

Orehe, sveže otrešene,
kupim vsako količino. Ignac Žohar,
trgovec, Kamnica. 2714

Sobo in kuhinjo
oddam takoj. Studenci pri Mariboru,
Stritarjeva ul. 30. 2713

Gospoda sprejemem na stanovanje
in hrano. Vadnu, Trubarjeva ul. 7.

Štev. 18.655/2246—1931.

Razgals o licitaciji!

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za
zgradbo poslopja za carinsko pošto in carinske
urade na glavnem kolodvoru v Mariboru

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo
na dan 2. oktobra 1931 ob 11. uri dop.
v sobi štev. 5 mestnega gradbenega urada v Ma-
riboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti
plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi
urami istotam, soba štev. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v od-
stotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega pro-
računa, ki znaša:

1. Za težaška, zidarska, železo- betonska, tesarska in kamno- seška dela	Din 2.736.297,63
2. Za mizarska dela	439.640,80
3. Za klenarska in krovna dela	292.672,10
4. Za ključavničarska dela	191.572,75
5. Za pleskarska dela	97.101,60
6. Za slikarska dela	50.334,75
7. Za tapetniška dela	24.825,—
8. Za električno napeljavo	124.216,63
9. Za plinsko napeljavo	133.954,40
10. Za vodovodno inštalacijo	183.827,—
11. Za centralno kurjavo	841.139,—
12. Za parketerska dela	273.865,20
13. Za steklarska dela	170.143,30
Skupaj	Din 5.559.590,18

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašane
licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni
deski mestnega načelstva mariborskega.

MESTNO NAČELSTVO MARIBORSKO

V Mariboru, dne 12. septembra 1931.

Načelnik: dr. Juvan.

2705

Inserirajte

v

„Večerniku“

Soomnite se CMD!

P
eroamentni
papir
dobite pri
TISKOVNI ZADRUGI
Maribor, Aleksandrova 13

Soomnite se CMD!

Začetek šole je tu!

Ne pozabite, da dobite vse šolske knjige in
šolske potrebščine najboljše in najceneje pri

Tiskovni zadrugi, Maribor

Aleksandrova cesta 13